

DIEÐÁHUS

Sámediggi lea dahkan burginohcamušaid alimus hálddahasriektái

Sámedikki stivra lea otné čeahkkimisttis 7.11 dohkkehan ovttamielalaččat burginohcamušaid alimus hálddahasriektái (AHR), mii guoská AHR:a 26.9.2011 dahkan mearrádusaid dievasmahttit sámedikki válgalogahallama vuostá sámedikki oainnu njeljiin olbmui. Sámediggi ohcá mearrádusaid burgima sámiid oktasaš ovddu ja válgalogahallama luohhtehahttivuođa dorvvasteami dihte. Sámediggelága mielde sámedikki stivra vástida sámedikki válgalogahallama vuigengáibádusaid gieđahallamis.

Sámediggi ohcá mearrádusaid burgima hálddahasgeavahanlága § 63:a vuodul, mas mearriduvvo burginakkaid eavttuin. AHR:a dahkan mearrádusaid galgá burgit, daningo mearrádusat vuodđuduvvet lága boastto heiveheapmai, meattáhussii ja ahte áššis leat ožžon odđa čilgehusa. Sámedikki burginohcamuš vuodđuduvvá juridihka doaktára, lágageavahusa professor emeritus, Jyrki Virolaises diŋkojuvvon áššedovdičeahkamuššii.

Sámediggelága § 3 stáđásmuvvan geavadaga mielde sápmelažžan atno olmmoš, guhte atná iežas sápmelažžan ja ahte son ieš dahje goittotge okta su vánhemiin dahje áhkku dahje áddjá lea oahppan sámegiela vuosttas giellan. AHR lei iežas čovdosis dulkon sápmelašmeroštallama odđa vuogi mielde nu, ahte olbmo iežas identifiseremii addojuvvo stuorámuš deaddoárvu sámediggelága § 3 dulkomis. AHR vuodđudii oainnu ON:a nállevealahemi vuostásaš komitea dálá boarásman, jagi 2009 addojuvvon ávžžuhussii das, mo sápmelašmeroštallama galgá dulkot. Komitea dalá ávžžuhusa mielde Suomas sápmelaš meroštallama livččii galgan dulkot viidásabbot addimiin áššáigullelaš olbmuid iešidentifikášuvnnai stuorát deaddoárvvu.

Sámedikki burginohcamuša oktan ággan lea áššis ožžojuvvon odđa čilgehus. AHR:a dahkan mearrádusa maŋŋá ON:a nállevealahankomitea lea addán Supmii odđa ávžžuhusa, mii guoská sámediggelága § 3 dulkojumi. Komitea evttohii iežas fuola das, ahte AHR:a dahkan mearrádusain dievasmahttit sámedikki válgalogahallama eai deattuhuvvo doarvái sámiid iešmearridanvuoigatvuođat, mat leat dovddastuvvon ON:a eamiálbmogiid vuoigatvuođaid guoski julggáštusas (3 artihkal), erenoamážit vuoigatvuođas meroštallat iežas identitehta dahje lahttovuođa vugiides ja árbevieruides mielde (33 artihkal) sihke vuoigatvuođa dasa, ahte eamiálbmogat eai bággaoassimilerejuvvo iige sin kultuvra duššaduvvo (8 artihkal).

Nállevealahankomitea odđa dulkojupmi ii leat goit doarvái, muhto dehalaš sámedikki oainnu mielde lea dat, ahte AHR:a mearrádusain lea dulkojuvvon lassin sámediggelága § 3 Suoma riikkaidgaskasaš geatnegasvuođaid vuostá hilgumin ee. Suoma ratifiseren álbmotlaš - ja politihkalaš vuoigatvuođaid guoski oktasašsoahpamuša geatnegasvuođaid, sámiid iešmearridanvuoigatvuođa ja ON:a eamiálbmogiidjulggáštusasa. Sámedikki stivra oainnu mielde AHR:a mearrádus vuodđuduvvá dasa lassin váilelaš duodaštusaide áššáigullelaš olbmuid máttariidda sámegiela máhtus ja iežas identifiseremis sáme kultuvrii.

Sámedikki stivra lei dahkan vuodđojurdaga guoski mearrádusa burginohcamušaid dahkamis čeahkkimisttis 27.9.2012. Dán mearrádussii guđđui okta sierra oaivil.

Lassidieđuid: ságajođiheadđji Klemetti Näkkäljärvi tel. 050-524 2109 dehe
láhkačalli Aimo Guttorm tel. 050-321 1265